

Pintures murals de Les Ferreres

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Les Ferreres
Alçada: 352

Coordenades:

Latitud: 41.64122
Longitud: 1.9104
UTM Est (X): 409256
UTM Nord (Y): 4610516

Classificació

Número de fitxa 08179 - 45
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Any 1811
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Cal prendre mesures a curt termini que permetin retrobar de nou la capa pictòrica i netejar algunes reparacions realitzades amb ciment, guix o escaiola que distorsionen notablement la percepció del conjunt original i una intervenció de conservació-restauració de les pintures murals.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Domèstic
Observacions protecció: BCIN (Acord de Govern 135/2013, de 8 d'octubre (DOGC 6477)
Data aprovació: dt., 08/10/2013 - 12:00
Accés Restringit
Ús actual: Ornamental
Titularitat Privada

Titular: 002002000DG01B0001DR

Fitxes associades:

Les Ferreres

Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch

Data de registre de la ds., 09/03/2019 - 01:00

fitxa:

Descripció

Les pintures murals del mas de Les Ferreres estan situades a la sala de la planta pis de la casa pairal. Estan realitzades amb la tècnica del tremp, probablement al tremp de cola sobre una preparació efectuada en el mur de pedra a base d'un arrebossat amb morter de sorra i calç i lliscat de guix a la part superior i un armari de fusta encastat preparat en superfície per una capa de guix. Les dimensions de l'estança és de 3,20 m d'alçada per 3,80 m d'amplada per 9,34 m de llargada i la superfície decorada és de 0,65 metres quadrats. El cicle pictòric que decora la sala noble està format per catorze escenes figuratives que representen els fets que varen tenir lloc a Manresa durant la Guerra de la Independència coneguda també com a Guerra del Francès (1808-1814). Estan distribuïdes pels quatre murs i alhora emmarcades per un seguit de decoracions també policromades a base de greques, sanefes de garlandes i motius d'inspiració vegetal, medallons i cortinatges i marbrejats. Les escenes representen: la crema del paper segellat; la distribució d'escarapel·les patriòtiques al poble revoltat; la reunió a la Sala Capitular de l'Ajuntament de Manresa; la reunió de la Junta de Govern Superior del Principat, la primera Batalla del Bruc; la segona Batalla del Bruc i el Timbaler del Bruc. Una de les decoracions, traspasa els límits del mur i decora una porta de fusta que quedava així camuflada com un armari encastat, a l'interior del qual hi ha una fusta que donava pas a un amagatall utilitzat durant la guerra. Algunes de les escenes reproduïdes més importants són la crema del paper segellat del 2 de juny de 1808, dia del mercat setmanal, quan va arribar el paper oficial emès pel Govern francès on s'anunciava l'impost que s'havia d'aplicar a la població per finançar la campanya bèl·lica i el govern. La resposta dels manresans va ser la crema del paper a la Plaça Major. El motí popular va comportar l'execució del tinent coronel Francesc Codony i la fugida de l'alcalde de Manresa, Joaquim de Torres. Aquest fet va ser l'origen de l'organització de la resistència amb la creació de la Junta Local de Manresa amb l'armament dels veïns del municipi i dels voltants. Una altra escena destacable són les batalles del Bruc, que donen origen al mite del Timbaler del Bruc, un noi de Santpedor que hauria dirigit la batalla amb un tambor. La primera de les batalles que va tenir lloc el 6 de juny de 1808 forçava la retirada dels francesos que es dirigien a Barcelona sota el comandament del general Schwarz amb la intenció d'arribar a Saragossa. La segona batalla, del 14 de juny de 1808, els catalans dirigits pel coronel J. Baget, forçaven la retirada de les tropes franceses encapçalades pel general Chabran. Finalment, el 1810 els francesos entraven a Manresa pel Vallès.

Observacions:

En una de les escenes s'hi representa l'arribada d'un frare a la propietat de Les Ferreres, amb la seva façana, abans de la reforma on s'instal·la el balcó corregut a la planta pis.

Història

Els murals haurien estat pintats als voltants del 1811 per un frare cartoixà que es va allotjar a la masia cap a principis del segle XIX fugint de la cartoixa de Montalegre durant la Guerra del Francès. Al Museu Comarcal de Manresa es conserven unes còpies realitzades en oli sobre tela l'any 1897 per Francesc Cuixart i Barjau constituint tot plegat un testimoni documental històric-artístic del conflicte bèl·lic i de la resistència

manresana enfront de l'ocupació napoleònica.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE RELLINARS (2014). Catàleg de béns a protegir; dins Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. AJUNTAMENT DE RELLINARS (2014). Catàleg de masies i cases rurals; dins Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. MORENO ALBAREDA, M. Dolors (1986). Rellinars. Rellinars: Patronat Local de la Vellesa de Rellinars. MORENO, M. Dolors (1997). Les masies de Rellinars; dins XVIII Ronda Vallesana. Unió Excursionista Sabadell, pp. 73 - 81. MORENO, Maria Dolors (1997). Les pintures de les Farreres (s. XIX); dins Ronda Vallesana, p. 98-100. ROVIRA, Pere; CASAL, Neus; PEÑA, Cari de la; LASUNCIÓN, Montse (2010). Informe tècnic sobre el mas Les Ferreres de Rellinars i les pintures murals sobre la Guerra del francès. Direcció General del Patrimoni Cultural del departament de cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya. Inèdit.

